

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 1168
Redakcja otwarta od 12-115-6
Administracja - 10-114-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 322 Rok II
GRODNO
poniedz. 23 listopada 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm 2/3 tekstem Drobni.
za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz.
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-10
spaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w na-
główku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

PALACE ulica Pocztowa, 16

Dzisiaj trzecia seria **O kraju dzikich TYBURÓW**
W rolach głównych **William Desmond i Helena Chodwich**
Nad program: **PATHE JOURNAL**

Proces komunistyczny

W dniu dzisiejszym, w tut. Sądzie Okręgowym rozpoczęła się rozprawa przeciwko 33 oskarżonym w sprawie komunistycznej.

Skład Sądu stanowią ss. Nowiński (przewodniczący) i Hja i Myszkowski przy udziale pprok. Desina. Sekretarzują pp. Moško i Kisielecki. Bronią adw. Śmiarowski i Dąbrowski i Frenkiel z Warszawy oraz Carewski, Dąbrowo i Rutenberg.

W charakterze ekspertów występowali dr. dr. Jakimowicz, Lichtenstejn, Lipnik i p. Waliszewski.

Na rozprawie sądowe wzywano 11 świadków oskarżenia, oraz ok. 70 obrony. Wśród świadków znajduje się działacz żydowski Mendelson znany w Grodnie z wygłaszanych odczytów.

Akt oskarżenia zarzuca, że w końcu roku 1922 po wypędzeniu bolszewików z Krynek Izrael Stolarski zorganizował klub inożdzieży komunistycznej, celem przygotowania kadry agitatorów partii komunistycznej.

Dla zmiana oszujności władz otwarto kursy dla analfabetów, których instruktorem był niejaki Szmiański, pod pozorem wykładów prowadzący agitację komunistyczną. Prócz związku „komsomolców” istniał w Krynkach oddział komunistycznej partii.

Dochodzenia ustaliły kontakt oskarżonych z Warszawską centralą i z Mińskiem, skąd czerpano zasiłki finansowe.

Przeprowadzono agitację pośród wojska, a w okresie przedwyborczym urządzono cały szereg zgromadzeń wzywających do głosowania na komunistyczną piątkę.

Przeprowadzone dochodzenia ustaliły udział w tej rozbojowniczej robocie, całego szeregu ludzi, a dokonane rewizje dostarczyły obejmującego materiału w postaci bibu-

ly agitacyjnej m. in. pisma kom. „Młody sztandar” oraz imiennych list członków organizacji.

Rewizja dokonana u niejakiego Augustowskiego dała matryjal stwierdzający istnienie komisji rewizyjnej oraz zarządu bojówki.

Skutkiem powyższego Stolarskiemu i 33 pozostałym podsądnym akt oskarżenia zarzuca, że w okresie 1921-23 r. w miejscowości Krynk pow. Grodz należeli do stowarzyszenia komunistycznego z wiedzą, iż powyższe obrało sobie jako cel działalności obalenia za pomocą gwałtownego przewrotu istniejącego w Polsce, ustalonego przez Konstytucję, ustroju państwowego i wprowadzenie na jego miejsce ustroju komunistycznego. Przepięstwo to jest przewidziane w art. 102 cz. I k. k.

Na ławie oskarżonych zasiadło 14 podsądnych odpowiadających z więzienia, 11 z wolności.

Wobec niesławienności 8 u oskarżonych, odpowiadających z wolności, oraz 3 świadków oskarżenia Sąd, po wysłuchaniu wniosków stron, postanowił:

Względem oskarżonych, którzy na rozprawę się nie stawili, dotychczasowy środek zapobiegawczy — poręczenie — zamienić na kaucję w kwocie 300 i 500 zł. a do czasu złożenia takowych zaarrestować.

Niesławienności świadków uznać za nieprawne i skazać ich na 50 zł. grzywny każdego.

Środka zapobiegawczego względem niektórych oskarżonych, odpowiadających z więzienia, o co proszą obrona — nie zmieniać, a sprawę wyznaczyć ponownie na 21 stycznia p. r.

Koszta sądowe, związane z odroczeniem sprawy, rozłożyć solidarnie na 8 u oskarżonych, którzy się nie stawili.

ry. Na uroczystość przybyli również: pułk. Wejss, pułk. Szreders, pułk. Grzegorzewski, ppłk. Wojtkiewicz, Prezydent Stępniewski, delegacje wszystkich pułków, stacjonujących w Grodnie, jak również niektórzy oficerowie rezerwy.

W czasie nabożeństwa ks. Tartylło wygłosił podniosłe kazanie, wskazując na doniosłą w czasie wojny misję sanitariusza, tego samarytana, który z narażeniem własnego życia niesie pomoc swym bliźnim. Kaznodzieja wskazał, że III Baon Sanitarny ma za sobą szczytną przeszłość, zapisaną złotymi głóskami w historii wojska polskiego.

Po odśpiewaniu przez żołnierzy „Boże coś Polskę” i po ustawieniu się takowych na placu kościelnym dokonali przeglądu oddziałów w zastępstwie Dwojedy Dywizji, Dow. K. O. W. pułk. Wejss, który w przemówieniu wyłożonem do żołnierzy, podniósł doniosłość służby sanitarnej i wskazywał na znamienne fakty z ostatniej wojny, kiedy to w b. częstych wypadkach, sanitariusze widzą, grożące niebezpieczeństwo, rzucali nosze chwytając za karabiny, by stawać w obronie granic niepodległości Ojczyzny.

Pułk. Wejss zakończył swe przemówienie okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, oraz na cześć Sanitarnego Żołnierza.

Prezydent Stępniewski, w imieniu miasta, składał w dzień tego święta Baonu Sanitarnego życzenia „temu”, — jak się wyraził Prezydent, — „młemu lokatorowi, zamieszkuje mu koszarzy miejskie, z którego wszyscy są zadowoleni”.

Poczem przy dźwiękach orkiestry 81 p.p. odbyła się defilada, przyjęta przez pułk. Wejss, która wypadła znakomicie.

Po defiladzie zproszeni goście udali się na Zamek, gdzie przy suto zastawionych stołach przepędzono w nader miłym nastroju parę godzin. Z zamku goście o godz. 13-ej udali się do świetlicy Baonu na obiad żołnierski, gdzie przy stołach zasiadli żołnierze, podoficerowie i oficerowie Baonu.

Między in. w obiedzie żołnierskim przyjmowali udział pułk. Wejss i ks. Mjr. Kusta.

Wśród zaproszonych znajdowali się D cy oddziałów konstytuujących w Grodnie, jak i oficerowie przybyli na defiladę. Z zamieszkojących kom. szp. w Białymstoku. D cy innych szpitali nadesłali życzenia, jak również Szef Departamentu oraz Gen. Bieliński, jako zastępcy D cy O. K. Gen. Berbeckiego, Szefostwo D. O. K. oraz jeden z kaprali rezerwy, co jest dowodem trwałej pamięci, jaka łączy byłych podkomendnych z Baonem.

Prócz wojskowych i duchowieństwa byli na przyjęciu: Prezydent Stępniewski, Komis. Jakubowski w. z. Komendanta Pol. Państw., Dr. Rupp w im. P. T. C. K. oraz Dr. Higier. Wygłoszono szereg okolicznościowych przemówień i wzniesiono moc niezliczoną toastów.

Baon sanitarny gościł na uroczystości święta przedstawiciela Gruzji — zamieszkałego od niedawna w Grodnie — D-ra Alszibaja, wobec czego wzniesiono toast na cześć Gruzji, na który odpowiedział Mjr. Morawski, zastępując Dr. Alszibaja, który nie włada językiem polskim, po rosyjsku zaś lub niemiecku, przemawiać nie chciał.

O godz. 19-ej Mjr. Morawski wygłosił odczyt dla żołnierzy o historii Baonu, poczem na zakończenie odbyła się w świetlicy zabawa taneczna dla podoficerów, urozmaicona przeróżnymi atrakcjami, która przeciągnęła się do późnej nocy.

Świętymi Organizatorami Święta Baonu byli członkami z Mjr. Morawskim, jako prezesem, na czele.

Święta Baonu poprzedził capstrzyk oraz przedstawienie w D. Ż., gdzie z spół Teatru Żołnierskiego odegrał „Przebieg żołnierski” w inscenizacji por. A. Kowalskiego, z czego dajemy sprawozdanie na innym miejscu.

Święto Baonu Sanitarnego

Przed kilkoma dniami przypadało do-
roczne święto III Baonu Sanitarnego.
Uroczystość rozpoczęła się nabo-
żeństwem, odprawionem w kościele
garnizonowym przez ks. ppłk.
Tortylę.

Na nabożeństwo oprócz baonu
sanitarnego przybyli: Kompanja 81
p.p. z orkiestrą, komp. 78 p.p., ba-
terja 29 p.a.p., w szyku pieszym,
oddział 8 Dywizjonu Samochodowe-
go, oraz oddział służby Intendentu-

Ogłaszajcie się w „Kurjerze Nadniemeńsk.

Anons
wkrótce w kinie „PALACE”
Szał miłości
z Lyą de Putti.

Z Teatru Żołnierskiego

Pieśni Żołnierskie

Ostatnią premierą Teatru Żołnierskiego były „Pieśni Żołnierskie” w inscenizacji znanego w Grodnie por. A. Kowalskiego, składające się z 3 ch. cykliów.

Na pierwszeństwo w ocenie bezsprzecznie zasługuje cykl 3-ci „Wojna”. Numery zbiorowe, jak: „Ochotnik”, „Wymarsz”, „Biwak” doskonale a „Wojenka, wojenka” pod względem pomysłów i efektów bez zarzutu. Cykl I szy, (deklamacja) „Bohaterowie” wypadł równie b. dobrze, a apoteoza Bohaterstwa nader subtelna w pomysłach, w połączeniu ze śpiewem zespołu wywarła mocne wrażenie.

Najlepszy z całego repertuaru jest cykl 2-gi „Pokój” ze względu na krótkość poszczególnych akcji i małą ilość sil biorących udział w poszczególnych „Nę Nę”, aczkolwiek niektóre z nich jak świetna „Małguzka”, śpiewająca i tańcząca z huzarami, „Świat-jący żonkość” lub ten co sobie musi „uradować duszę” były poprawne pod każdym względem i czyniące należyte wrażenie.

Całość ma tylko jedną wadę — są nią zbyt częste i przewlekłe przerwy. Dla wywołania nal-żytego efektu, numery powinny się przewijać przez scenę jak burza, a ant-rakty oddzielać nie to ostatnie, lecz jedynie całkowite cykle. Rozumie-my doskonale trudności techniczne, jakie stają temu na przeszkodzie.

Choć wystawie „Pieśni” tak precyzyjnie pod względem dekoracyjno-kostjumowym, jak to uczynił por. Kowalski, trzeba rozporządzać nader poważną ilością artystów i wielce sprawną obsługą techniczną aby obraz po obrazie mógł momentalnie następować. W każdym razie jesteśmy z głębokim uznaniem dla pomysłów i zdolności inscenizatorskich por. Kowalskiego, dla rzetelnych i wytrwałych jego trudów reżyserskich, idących, wobec abnegacji tutejszego społeczeństwa, na marne wraz z rz-łn-ą i wysiłkami całego zespołu.

Prawdopodobnie „Pieśni Żołnierskie” grane będą jeszcze w przyszłości. Szczerze tedy radzimy naszym Czytelnikom zobaczyć i usłyszeć je a jesteśmy pewni, że za łowac'ne będą, gdyż rzecz sama jest prawdziwie artystycznie przemysłana i wykonana.

Do plusów składających się na efekt całości zaliczyć należy wcale dobry, jak na krótkość szkolenia, akompanjament młodego zespołu smyczkowego 76 p. p. pod batutą utalentowanego kapelmistrza p Łukaszczyka.

Kronika

Teatr Miejski

Jutro premiera tragedji w 5 akt. Karola Gutzkowskiego p. t. „Urjel Ako sta”. W popisowych rolach ukaże się: S. Purzycki (Urjel), E. Frank-lówna (Judyta) inne role spoczy-wają w rękach pp. Millerowej, Orlikówny, Pillati, Dąbrowskiego, Detkowskiego, Hajdugi, Kubińskiego, Piwińskiego, Rychłowskiego, Wolle-ki i Wyrwioza-Wichrowskiego. Re-żyserja Wojciecha Dąbrowskiego. Nowe dekoracje pendzla M. Kostjanki.

Przedstawienie na cel dobroczynny
Dziś w teatrze miejskim na rzecz Rosyjskiego Tow. Dobroczynności

dany będzie spektakl w języku ro-syjskim, na który złoży się: 1) Jed-nozaktówka Czechowa „Niedźwiedź” 2) Fantastyczna opera w 2 obrazach „Iwanow Pawel”. 3) Balet.
Początek o godz. 8 m. 30.

Komunikat

W dniu 20 listopada r. b. przed-stawiciele Związku Właścicieli Nie-ruchomości m. Grodna pp. A. Mot-rycz-Szanraj i L. Załucki interwen-jowali w Magistracie m. Grodna w sprawie zmniejszenia % /% kar za zwłokę za niezapłacenie w terminie podatków od nieruchomości. Szef wydziału finansowego p. O. Su-chowlański zgodził się z przedsta-wionymi postulatami delegacji Zwią-zkowej, przyznał, że Magistrat u-znaje iż czasy są ciężkie, wobec czego zostanie wniesiony na Radę Miejską projekt odroczenia terminu płatności podatków komunalnych aby dać możność dłużnikom uiścić takowe bez kary. Co się tyczy Państwowego podatku od nierucho-mości, to termin płatności takowe-go może być odroczone tylko roz-porządzeniem Ministerstwa Skarbu, lub też przez Izbę Skarbową. Wo-bec tego Związek zwrócił się do Centrali w Warszawie, aby poczynić odpowiednie starania w Mini-sterstwie Skarbu.

Nowe wydawnictwo

Ukaż się № 1-szy dwutygodnika „Kobieta w świecie i domu”. Nowe czasopismo poświęcone modzie i sprawom kobiecym przedstawia się korzystnie. W dziedzinie mody, któ-rą traktuje ze szczególną uwagą, ma zapewnioną współpracę najwy-bitniejszych sił modniarskich Paryża, może zatem na t-m pliu skutecznie współwzadoważyć z wydawnictwami zagranicznymi. Istotnie zamieszozo-ne modele strojów są wykwitne i pełne artystycznej prostoty. Po za modą w dwutygodniku znajdujemy szereg wskazówek praktycznych z dziedziny urząd-zenia wnętrza domu, budżetu domowego, gospodarstwa Kobięcego, przepisów kulinarnych itp.

Numer zamyka interesująca no-welka i ciekawe rozrywki umysłowe. Wartość tygodnika, jego wyk-witna szata zewnętrzna (trójbar-wna okładka rysunku Kamila Mac-kiewicz), a nadowszystko niska, (65 groszy) cena pisma, pozwalają sądzić już dzisiaj o ogromnym pu-wodzeniu, jakie zdoła sobie.. „Kobieta w świecie i w domu”.

OGŁOSZENIA.

Zgubiono metrykę wydaną w parafji Suchowola gm. Suchowolskiej, pow. Sokolskiego oraz zaświad-czenie tożsamości wydaną przez sołtysa kol. Gajewo tejsze gminy na imię Anny Miecun.
Znalazca proszony jest o zwrot do kan-celarii kościoła farnego.

Francuskiego języka udzie-la wy-kwalifikowana nauczycielka która studjowała język francuski w Paryżu Wiadomość ul. Poestowa 1 Suszan 44 x.

Korepetycji języków

łaciny, francuskiego i niemieckiego w za-kresie wszystkich klas gimnazjalnych u-dzielnym Krakiewicz Puszkina 28

Staraniem Państwowego Gimnazjum Żeńskiego im. E. Piater odbędzie się dnia 25 b. m. w sali tegoż gimnazjum

II-gi KONCERT

przy łaskawym współudziale:
pp. Sędziny Chynowskiej, dr. Stańskiej-Ottowiczowej, Stefanowicz Nowickiej, dyrektorowej Swiechowskiej, m-jr. Frydrychowicz por. Cholewo,

Szczegóły w programach.
Dochód przeznaczony na potrzeby szkolne.
Początek o godz. 7-jej wiecz.
Bilety nabywać można w kancelarji Gimnazjum Dominikań-ska 10 codziennie do 9—3 pp. 1-3

Wyciąg

ze spozrzezeń wojsk. stacyj meteorologicznych O. K. III.

		Cisnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T° najwyż. za dobę ubiegłą	T° najniż. za dobę ubiegłą	Stan pogo-dy za dobę ubiegłą
Grodno	g. 18	750.9	2	—	—	pochmurno
	g. 21					
	g. 7. dn. 23 XI	745.6	3	+ 3.6	— 0.6	
Wilno	g. 18	751.6	2	—	—	Półpoch-murno;
	g. 21					
	g. 7 dn. 23. XI.	746.3	5	+ 2.0	+ 2.0	
Białystok	g. 18	747.5	1	—	—	pochmurno
	g. 21					
	g. 7 dn. 23. XI.	746.5	3	+ 1.0	5.0	

Cisnienie podane jest rzeczywiste—bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

Mieczysław Szydłowski i Mieczysław Dobrucki

inżynierowie
Biuro Robót Budowlanych
i Przedsiębiorstwo Budowy
Sp. z ogr. odp.

GRODNO, WARSZAWA
ul. Kirchowa 12. ul. Piękna 44
Wykonuje wszelkie roboty w zakresie budownictwa wchodzące

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. listopad i zaległych.

„Składajcie ofiary na L. O. P. P.”

Składajcie ofiary na **KUCHNIĘ DOBROCZYNNOSCI**